

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ระดมไอเดียภาครัฐ-เอกชน-ภาคการเงิน

เดินหน้าคิกออฟ Pilot Project IP Finance Thailand

ดันทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนทำได้จริง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา เตรียมคิกออฟ Pilot Project IP Finance Thailand เพื่อเป็นต้นแบบวางรากฐานระบบ IP Finance ของประเทศให้เกิดผลได้จริง มุ่งสร้างกลไกในการนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้เป็นเครื่องมือทางการเงิน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนและระดมทุนให้แก่ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ที่มีผลงานนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ และสตาร์ทอัพ (Startup)

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยภายหลังการประชุมโต๊ะกลมระดมความเห็น เรื่อง “การขับเคลื่อนระบบการเงินด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทย” ในงาน Thailand IP Finance & Valuation Connect 2026” กับผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคการเงินกว่า 50 หน่วยงาน เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2569 ว่า กรมฯ มีความตั้งใจที่จะเดินหน้าผลักดันการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นสินทรัพย์ทางการเงิน (IP Finance) เพื่อผู้ประกอบการและเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะสามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ให้เกิดผลได้จริง ขณะเดียวกันจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการไทยให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย Quick Big Win ของกระทรวงพาณิชย์ ที่มุ่งยกระดับทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นกลไกสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ พร้อมพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญข้อจำกัดและอุปสรรคที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้เกิดผล โดยเฉพาะจากการขาดองค์ประกอบที่สำคัญในหลายๆ ด้าน อาทิ มาตรฐานการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาในไทยที่เป็นที่ยอมรับและใช้กันได้อย่างแพร่หลาย ความมั่นใจที่จะบริหารความเสี่ยงจากการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ การเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อจะใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ รวมถึงความเชื่อมั่นของสถาบันการเงินต่อทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ เป็นต้น ทำให้นับตั้งแต่ พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ มีผลใช้บังคับในปี 2559 มีการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปเป็นหลักประกันเป็นสัดส่วนเพียง 0.07% หรือคิดเป็นมูลค่า 14,495 ล้านบาท จากยอดรวมมูลค่าทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน 22,097 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่ต่ำเมื่อเทียบกับศักยภาพที่แท้จริง

นางอรมน กล่าวเสริมว่า การประชุมระดมความเห็นครั้งนี้ถือเป็นก้าวสำคัญในการวางรากฐานด้าน IP Finance ของประเทศไทย ผ่านการแลกเปลี่ยนมุมมองและนำเสนอแนวทางพัฒนาระบบนิเวศ IP Finance ของประเทศไทย ควบคู่กับการศึกษาเรียนรู้กรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จจากต่างประเทศ

เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ Pilot Project IP Finance Thailand ให้สอดคล้องกับบริบทของไทย โดยกรมฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน อาทิ นายกฤษณ์ จันทโนทก ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ มีอยู่ รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ดร. บุรณิ รัตนสมบัติ ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจใหม่และความยั่งยืน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดร.กฤษฎา จุติมงคลกุล ผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์ Innovation Valuation and Advisory Center (IVAC) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ร่วมกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกว่า 50 หน่วยงาน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) (CEA) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย (VAT) สมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย (TVA) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME D Bank) เป็นต้น

ทั้งนี้ การหารือได้ระดมครั้งนี้ได้ข้อสรุปที่จะเดินหน้า 2 เรื่องสำคัญ ได้แก่ (1) การยกระดับองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาและการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา โดยจะบูรณาการความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง ผ่านหลักสูตรและการอบรมเชิงปฏิบัติการในทักษะที่จำเป็น เช่น การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา การเขียนข้อเสนอเพื่อนำนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันในการขออนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงิน ตลอดจนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมรองรับการดำเนินงานของ Pilot Project IP Finance Thailand และการขยายผลสู่การใช้งานจริงในระดับประเทศและเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ และ (2) การขับเคลื่อน Pilot Project IP Finance Thailand เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการเดินเครื่องจริง โดยจะนำทรัพย์สินทางปัญญาที่ผ่านการคัดเลือกมาประเมินมูลค่า และใช้เป็นหลักประกันกับสถาบันการเงินจริง ซึ่งจะเปิดรับผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ ทั้งเจ้าของผลงานนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา นักประเมินมืออาชีพ สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา เป็นต้น เชื่อมั่นว่าโครงการนี้จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในการเข้าถึงแหล่งทุนได้จริง อันนำไปสู่การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาวต่อไป